

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I Maj 1932 henstillede Retslægeraadet til Justitsministeriet at nedsætte en Kommission til Undersøgelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt Afbrydelse af Svangerskab burde være tilladt og i bekræftende Fald i hvilket Omfang. Til Støtte herfor henviste Retslægeraadet til den for den almindelige Retsbevidsthed skadelige Usikkerhed, der herskede hos Lægerne saavel som hos Befolkningen, og som havde gjort sig gældende dels ved Uenighed mellem Lægerne om, i hvilket Omfang Svangerskabsafbrydelse er lovlig, naar den foretages for at afværge Fare for den svangres Kvindes Liv eller Helbred (den saakaldte medicinske Indikation), dels gennem Nævningeretternes Afgørelser, der syntes at være Udtryk for den Opfattelse, at Fosterfordrivelse i meget vidt Omfang burde være straffri. Justitsministeriet imødekom Retslægeraadets Ønske og nedsatte i November 1932 en Kommission til Undersøgelse af det paagældende Spørgsmaal. Kommissionen har afgivet Betænkning i Juni 1936; Eksemplarer af denne er omdelt til Rigsdagens Medlemmer. Af det af Kommissionen tilvejebragte Materiale fremgaar det, at Tallet af kriminelle Aborter kan anslaaes til mellem 1 000 og 2 000 aarlig; et enkelt Medlem af Kommissionen har dog anslaaet det aarlige Antal til ca. 6 000. I Femaaret 1928—32 er der ialt rejst Undersøgelse mod 82 Kvinder for Fosterfordrivelse, et ganske forsvindende Antal, da det samlede Antal kriminelle Aborter i samme Tidsrum maa anslaaes til mindst 5 000 à 10 000; Tiltale er endda kun rejst mod 19 Kvinder, hvoraf 4, hvis Sag efter deres Ønske paadømtes af den ordinære Ret, alle blev dømt, medens de resterende for Nævningedomstol tiltalte 15 Kvinder blev frifundet med Undtagelse af en enkelt, der tillige havde gjort sig skyldig i Barne-mord. Denne Nævningepraktis er fortsat, efter at de nye mildere Bestemmelser i § 242 i Straffeloven af 15. April 1930 traadte i Kraft den 1. Januar 1933. § 242 har vel opretholdt den tidligere Straffelovgivnings Regel, hvorefter Svangerskabsafbrydelse normalt er strafbart, men har dog for den frugtsommelige Kvindes Vedkommende indført væsentlig mildere Regler, idet Straffen, der tidligere gik fra 8 Maaneders Forbed-

ningshus til 8 Aars Tugthus, nu kan gaa ned til Hæfte i 7 Dage og ikke kan overstige Fængsel i 2 Aar, hvorhos Paatale nu er udelukket, naar der er forløbet 2 Aar efter Forbrydelsen, ligesom Forsøg med utjenlige Midler ikke straffes. Fra Hovedreglen, hvorefter Svangerskabsafbrydelse er strafbar, gælder ligesom tidligere kun den i Nødretsreglen begrundede Undtagelse, at det er retmæssigt at afbryde et Svangerskab for at afværge alvorlig Fare for Kvindens Liv eller Helbred („medicinsk Indikation“).

Naar Nævningerne, særlig de københavnske Nævninger, trods Straffebestemmelsernes Formildelse, ikke vil dømme de frugtsommelige Kvinder — i mindre graverende Tilfælde heller ikke deres Hjælper — skyldes dette i nogen Grad, at Nævningerne er tilbøjelige til ikke at anerkende Eksistensen af et Foster, der ikke er mindst 3 Maaneder gammelt, en Opfattelse, hvis Urigtighed Gang paa Gang er fremhævet for Nævningerne, men uden Resultat; den egentlige Grund maa dog søges i, at Nævningerne har Medlidenhed med Kvinderne, i hvilken Henseende de vel særlig frygter Strafudmaalingen, og at de anser det for en Uretfærdighed at straffe de enkelte Kvinder, der rejses Tiltale imod, medens det langt talrigere Antal Kvinder, som det lykkes at holde deres Svangerskabsafbrydelse hemmelig, gaar fri. — Samfundet har gennem Aarhundreder søgt at forhindre Svangerskabsafbrydelse alene ved Trusel om Straf, men har i væsentlig Grad forsømt at søge Motiverne fjernet gennem et socialt Reformarbejde; det har gennem Tiderne vist sig, at Straf ikke er et egnet Middel, og i Øjeblikket er det altsaa Nævningernes tilkendegivne Standpunkt, at Straf er en Uretfærdighed, ialt Fald, naar den anvendes paa den frugtsommelige Kvinde selv. Men Straf er ikke blot et lidet effektivt Middel til at forhindre Svangerskabsafbrydelse, den virker til en vis Grad direkte skadelig ved at fremme Kvaksalvernes Virksomhed: lovlige Læger vil nemlig nægte at fremkalde Abort, medmindre der er overhængende Fare for Kvindens Liv eller Helbred, og Kvinden, der i Almindelighed er overbevist om at have tvingende Grunde for